MALTA

QORTI TA' L-APPELL

ONOR. IMHALLEF
PHILIP SCIBERRAS

Seduta ta' l-10 ta' Ottubru, 2005

Appell Civili Numru. 1/2005

Publius Grech

vs

Direttur tas-Sigurta` Socjali

Il-Qorti,

Fit-30 ta' Novembru, 2004, l-Arbitru ppronunzja s-segwenti sentenza fl-ismijiet premessi:-

"Decizjoni appellata:-

'B' referenza ghat-talba tieghek ghall-pensjoni taz-zewg terzi ghandi ngharrfek li l-hlas ta' dan il-beneficcju gie awtorizzat bir-rata ta' Lm47.16 fil-gimgha mill-10.01.2004.'

L-appell:-

‘Please refer to the attached ‘Notice of Pension’ wherein you informed me that my pension be Lm47.16 per week as from 10.01.04.

It seems that the provisions of section 61 of the Social Security Act have not been applied in my case, and therefore I am hereby contesting the said decision. This is being done for the following reasons;

1 I had been assured by a Senior Treasury Official - way back in 1995, and confirmed to me some weeks ago - that the provisions of Section 61 were meant to specifically apply cases similar to mine.
2 Language experts have confirmed to me that, as the wording of the Section stands, any person who is entitled only to a Service Pension is to benefit from the provisions of this Section.
3 They have also confirmed to me that for a different interpretation, the second part of the Section should read” .... Where the person concerned is also entitled to a Service Pension ….”
4 The attached exposition (in Maltese) helps to explain the correct interpretation of this Section.

Furthermore, I am hereby also contesting the validity of Section 56 regarding my rights to a Service Pension to the full two-thirds pension, together with the discrimination that the provisions of this Section make between the holders of Service Pension’.

Risposta tad-Direttur:-

‘The Director submits that appellant’s claim for a Retirement Pension was not and could not be considered under Section 61 - “Persons in receipt of a pension in respect of invalidity” as appellant was at no time in receipt of an Invalidity Pension under Section 26 of the Social Security Act of 1987.

With reference to the last paragraph of appellant’s letter of appeal the Director cannot be drawn into a debate as to

the validity of Section 56 or to whether its provisions are discriminatory in nature or not.'

Nota responsiva ta' l-appellant:-

'Jiena ma naqbilx mar-risposta tad-Direttur tas-Sigurta Socjali ghal dawn ir-ragunijiet;

Il-punt li jaghmel id-Direttur fir-risposta tieghu huwa li d-domanda ta' l-appellant ghall- 'Retirement Pension' ma ghandhiex tintlaqa' billi huwa qatt ma kien intitolat li jircevi pensjoni ta' invalidita taht l-artikolu 26 ta' l-Att dwar is-Sigurta` Socjali ta' l-1987 u ghalhekk ma setghax ikun intitolat taht l-artikolu 61 ta' l-Att li jitkellem dwar persuni ghall-invalidita. Inoltre d-Direttur jafferma li ma jistax jigi mdahhal f' kontroversja dwar il-validita ta' l-artikolu 56. Illi l-esponent jissottometti li huwa kien gie specifikatament mgharraf minn ufficjal anzjan tat-Tezor li l-artikolu 61 kien intiz biex japplika ghall-kazijiet bhal tieghu, u cioe li persuni li jkunu qieghdin jircevu pensjoni tas-servizz minghajr ma jkunu ghaddew bord taht l-Att ma jkunux skwalifikati milli jircevu l-pensjoni shiha. Il-kwistjoni kollha ddur dwar l-interpretazzjoni li ghandha tinghata lill-artikolu 61 tal-ligi. Dak l-artikolu fl-alternattiv u ghalhekk ghandu jigi interpretat b' mod li dak l-alternattiv jinghata piz shih tieghu. Il-kliem fil-margini tal-ligi ma jistghu jintuzaw bhala ghajnuna ghall-interpretazzjoni billi l-ligi trid tigi interpretata skond is-sens naturali tal-kliem uzati fil-paragrafu operattiv. Inoltre l-interpretazzjoni trid dejjem issir fl-isfond tal-problemi li dik id-disposizzjoni tkun intiza biex tfejjaq. Huwa evidenti li dik l-emenda saret fid-dawl tal-politika socjali li kien qieghed jadotta l-Gvern tal-gurnata u kienet intiza biex tnehhi kull forma ta' diskriminazzjoni fil-konfront ta' nies li jkun intitolati ghall-pensjoni tas-servizz. Qieghed nehmez ma' din ir-risposta nota li turi kif gramatikalment ghandha tigi kostruwita is-sentenza tal-ligi. Meta wiehed jaghmel dan jidher car li l-ligi qieghed tikkontempla zewg ipotesija, u cioe' l-ewwel wahda li tikkoncerna persuni li kienu intitolati ghall-pensjoni taht l-artikolu 26 t-tieni wahda dwar persuni li kienu intitolati ghall-pensjoni tas-Servizz. Hija din it-tieni

ipotesi li tapplika ghall-kaz tieghi u li kellha u messa giet korrettement applikata mid-direttur.

Fir-rigward ta' l-artikolu 56 din tikkrea diskriminazzjoni bejn dawk il-persuni li jkunu kkomuttaw il-pensjoni tas-Servizz taghhom u dawk li ma jkunux. Din id-diskriminazzjoni ma hix wahda bazata fuq xi kriterju ragonevoli jew gust. Inoltre tippriva lili mill-beneficcji kollu ta' dak li jiena hallast ghalih. Il-Pensjoni tas-servizz kienet tieghi bi dritt u ma ghadniex nigi diskriminat fit-titolu tieghi ghall-pensjoni skond il-ligi semplicement minhabba il-fatt li jiena qieghed nircevi pensjoni tas-Servizz bi dritt. Il-pensjoni taht il-ligi kienet hija wahda kontributorja u ghalhekk jiena ghandi dritt li nircevi dak li jiena nkun hallast ghalih. Tali diskriminazzjoni hija in vjolazzjoni tad-drittijiet fondamentali tieghu kif protetti mill-artikolu 14 u l-artikolu 1 ta' l-ewwel protocol tal-konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem.

Il-punt ta' ligi jew principju ta' mportanza li fuqu tressaq l-appell tieghu huma:

U cioe precisament dak li ghadni kif semmejt fuq, l-interpretazzjoni zbaljata ta' l-artikolu 61 ta' l-Att u l-effett diskriminatorju fir-rigward tieghi ta' l-artikolu 56. Inoltre l-fatt li jiena qieghed nsofri vjolazzjoni tad-drittjjiet fondamentali tieghi tqajjem principju ta' mportanza apparti l-fatt li dan jkun applikabbili ghal dawk li jkunu jinsabu fil-posizzjoni tieghi.'

L-Arbitru ezamina wkoll in-noti ta' osservazzjonijiet skambjati bejn il-partijiet.

L-ewwelnett ghandu jinghad illi l-aggravji ta' l-appellant fir-rigward tal-validita` o meno ta' l-Artikolu 56 ta' l-Att dwar is-Sigurta Socjali ma jistghux jigu ventilati quddiem l-Arbitru izda quddiem il-Qorti kompetenti. Ghaldaqstant l-Arbitru jastjeni milli jiehu konjizzjoni ulterjuri ta' l-imsemmi aggravju.

Fir-rigward tal-mertu jirrizulta li d-dhul pensjonabbli ta' l-appellant huwa ta' Lm5949.67. L-appellant jippercepixxi

wkoll pensjoni tas-servizz izda jsostni li ghandu jkun intitolat ghar-rata shiha ta' zewg terzi ta' Lm5949.67.

L-Artikolu 56 ta' l-Att jipprovdi illi:-

'Meta persuna jkollha dritt ghal Pensjoni tas-Servizz, li hija jew li tkun giet kommutata, f' xi zmien, ghal kollox jew f' parti, li ma tkunx Pensjoni tas-Servizz li giet kommutata, f' xi zmien, kollha, kull pensjoni li wiehed jasal ghaliha skond Id-dispozizzjonijiet ta' l-artikoli 53 sa 55 ta' din it-Taqsima ghandha titnaqqas bl-ammont ta' dik il-Pensjoni tas-Servizz.'

Isegwi ghalhekk illi dak li qed jitlob l-appellant imur kontra d-dispost espress tal-ligi. Sakemm il-ligi ghadha in vigore trid tigi applikata fit-termini espressi taghha.

Ghaldaqstant l-Arbitru jichad dan l-appell."

Minn din is-sentenza appella r-rikorenti Publius Grech. Il-kontestazzjoni tieghu hi fundamentalment din. L-Artikolu 56 ta' l-Att dwar is-Sigurta` Socjali ma kellux jigi applikat izolatament mill-Artikolu 61 ta' l-istess Att;

L-aggravju dedott huwa wiehed predominantement legali. L-aspett tal-vertenza jikkoncerna l-interpretazzjoni li trid tinghata lil certi disposizzjonijiet ta' l-Att imsemmi. L-interpretazzjoni moghtija mid-Direttur appellat, u accettata mill-Arbitru, hi dik li l-komputazzjoni tal-pensjoni ta' l-appellant hi regolata bit-Tlettax-il Skeda ta' l-Att, ghal liema jirreferi l-Artikolu 56. Dan jissottometti illi biex japplika l-Artikolu 61 ghal kaz ried li l-appellant ikun diga` qed jibbenefika minn pensjoni ta' l-invalidita` u gjaladarba l-appellant kien impjegat ma kienx qed jircievi tali pensjoni ta' l-invalidita`. Minn naha tieghu l-appellant jikkontendi illi l-Artikolu 61 kien qed jikkontempla zewg ipotesijiet u wahda minnhom kienet tghodd ghal kaz tieghu b' mod li allura l-pensjoni tieghu trid tinhadem fuq il-paga jew salarju li kien "ippegjat" mieghu;

Ma jidherx li l-fatti tal-kaz huma in kontestazzjoni. L-appellant kien intitolat ghall-pensjoni tas-Servizz. Meta applika ghall-pensjoni taht is-Sigurta` Socjali din giet mid-Direttur kalkolata fl-ambitu ta' l-Artikolu 56. M' hemmx kwestjoni fuq il-komputazzjoni a norma ta' dan l-artikolu izda l-appellant hass li l-ligi giet interpretata hazin;

Jibda biex jigi registrat b' introduzzjoni preliminari illi ghal dik li hi d-dixxiplina interpretativa, valevoli ghas-setturi kollha tad-dritt, il-ghan ta' l-interpretazzjoni huwa d-determinazzjoni tal-volonta` tal-legislatur in kwantu nkorporata fit-test tad-disposizzjonijiet. Jezistu diversi kriterji interpretativi biex tigi individwata din il-volonta`, l-ewwel fosthom dik letterali konsistenti fid-determinazzjoni tat-tifsira tal-kliem in bazi ghal valur semantiku taghhom skond l-uzu lingwistiku generali. Certi kummentaturi bhal **Trabucchi** ("Istituto di diritto civile", 41, ret. 1) jiddistingwu f' dan il-kriterju zewg fazijiet, (i) dik lessikali u (ii) dik grammatikali, relattivi, il-wahda, ghas-sinifikat tal-kelma "*in se*" u l-ohra ghas-sinifikat li din il-kelma tassumi fil-kunest tal-proposizzjoni normattiva skond ir-regoli grammatikali u sintattici. Naturalment f' kaz bhal dan hi dejjem ippreferuta l-interpretazzjoni logika li l-aktar tikkorrispondi ghar-rabta tas-sinjifikati rizultanti mid-diversi partijiet ta' l-istess disposizzjoni jew tad-diversi disposizzjonijiet tal-ligi, intiz dan bhala kumpless dotat minn sens organiku u intelligibbli dirett ghal certu skop;

Ferma din l-introduzzjoni, jokkorri li jigi registrat ukoll dak li qalet il-Qorti ta' l-Appell fis-sentenza fl-ismijiet "**Emmanuele Micallef -vs- Vincent Scerri**", 15 ta' Mejju 1953 (**Kollez. Vol. XXXVII P I p 176**), u cjoe "billi hija regola ta' interpretazzjoni li ebda ligi ma ghandha titqies kontradittorja fiha nnifsiha, meta jkun hemm dubju fuq hekk, huwa kompitu tal-gudikant li jindaga u jinterpreta s-sens skond l-intenzjoni tal-legislatur u b' quddiem ghajnejh ir-ragunijiet li gieghlu lil-legislatur jiddetta l-ligi. Il-gudikant ghalhekk ghandu jirrikorri ghall-*mens legis* biex

jaghti dik l-interpretazzjoni li tikkorrispondi ghall-ispirtu informatur tal-ligi";

Issa ghall-appellanti l-principju regolatur in materja huwa d-dispost ta' l-Artikolu 61 tal-Kapitolu 318. Dan hekk jipprovdi:-

"Id-dhul pensjonabbli ta' persuna li ssir intitolata ghal Pensjoni ta' Zewg Terzi taht din it-Taqsima u li immedjatament qabel ma ssir hekk intitolata kienet qed tircievi pensjoni taht l-Artikolu 26 ta' dan l-Att, ghandu jkun dak imsemmi fit-Tlettax-il Skeda li tinsab ma' dan l-Att jew, meta l-persuna koncernata tkun intitolata ghal Pensjoni tas-Servizz, il-paga jew is-salarju korrenti tal-kariga li fuqu gie bbazzat l-ghoti tal-Pensjoni tas-Servizz tieghu, liema jkun l-oghla; u ghal dan il-ghan 'il-paga jew is-salarju korrenti' ghandhom jittiehdu li jkunu dawk korrenti fl-ewwel Sibt tas-sena li dwarha jkun dovut xi hlas taht dan l-artikolu";

L-Artikolu 26 precitat fl-imsemmi dispost jirreferi ghall-pensjonijiet ghal Invalidita`;

Fis-sottomissjonijiet *in iscritto* quddiem l-Arbitru, l-appellanti jaghti lill-artikolu appena riportat din l-interpretazzjoni. Fil-fehma tieghu dan l-Artikolu jipprovdi zewg ipotesijiet u cjoe l-ewwel wahda tikkoncerna persuni li kienu intitolati ghall-pensjoni taht l-Artikolu 26 u t-tieni wahda tirrigwarda persuni li kienu intitolati ghall-Pensjoni tas-Servizz. Huwa jghid li l-kaz tieghu haqqu jigi kazellat taht din it-tieni ipotesi;

Huwa pacifikament ricevut illi l-ligi ghandha tkun konsona mar-raguni u ma jidherx ragonevoli li din il-Qorti taccetta bhala argoment guridikament validu dak sottomess mill-appellanti. Wiehed jifhem illi l-interpretazzjoni sostenuta mill-appellanti hi estrikata mit-tifsira li huwa jponi fuq is-sinifikat tal-preposizzjoni "jew" fit-test tal-ligi u li allura skond hu tikkreja ipotesijiet alternattivi;

Intqal fis-sentenza fl-ismijiet “**Victor F. Denaro *nomine* -vs- Onor. Emanuel Tabone *nomine et***”, Appell Civili, 12 ta’ Jannar 1957 (**Kollez. Vol. XLI P I p 39**) illi “l-kelma maltija ‘jew’, migjuba bl-ingliz ‘or’, *prima facie* hija kelma alternattivia jew dizguntiva, u kif giet uzata l-ahhar mill-Qorti hija nterpretattiva u esposizittiva tal-kelma antecedenti; liema sinifikat gie li tassumi”;

Kif taraha din il-Qorti fil-kaz in ispecje l-kelma “jew” fit-test tal-ligi ma jistax ikollha l-effett naturali dizguntiv billi fl-Artikolu 61 in diskussjoni l-legislatur ma kienx qieghed jipprezenta ipotezijiet differenti. Il-Qorti tasal ghal din l-interpretazzjoni minn ezami tal-kuntest generali tad-disposizzjoni, senjatament il-fatt illi fejn il-ligi tuza l-kliem “l-persuna konceranta” tali persuna ma tistax tkun ghajr il-persuna li tkun qed tibbenefika minn pensjoni ta’ l-invalidita`, u ghal liema tirreferi l-ewwel parti ta’ l-istess disposizzjoni. Una volta jinsab dedott bhala fatt illi l-appellant ma kienx persuna li kienet diga` qed tircievi pensjoni bhal din, l-Artikolu 61 ma jidholx in operazzjoni fil-kaz tieghu;

Hekk kjarita l-intenzjoni tal-legislatur, inversament fil-fattispeci jiccentra d-dispost ta’ l-Artikolu 56 li jipprovdi li “meta persuna jkollha dirtt ghal Pensjoni tas-Servizz, li ma tkunx Pensjoni tas-Servizz li giet kommutata, f’ xi zmien, kollha, kull pensjoni li wiehed jasal ghaliha skond id-disposizzjonijiet ta’ l-Artikolu 53 sa 55 ta’ din it-Taqsima ghandha titnaqqas bl-ammont ta’ dik il-Pensjoni tas-Servizz”;

Fil-hsieb tal-Qorti d-Direttur sew ikkazella l-kaz ta’ l-appellanti u korrettement wasal ghal komputazzjoni bazata fuq d-dispost appena riprodott, li, del resto, ghal dik li hi l-matematika ma gietx ikkontestata;

Rigwardata minn din l-ottika ma jistax ragonevolemnt jinghad li biex wasal ghad-decizjoni tieghu l-Arbitru adopera xi kriterji interpretattivi skorretti tal-ligi;

Fl-ahharnett ghandu jinghad illi l-applikazzjoni u nterpretazzjoni ta' l-Artikolu 56 ghal kaz ta' l-Appellanti ma jistax, u m' ghandux, bl-ebda tigbid ta' l-immaginazzjoni, fertili kemm hi fertili, jitqies ghal din ir-raguni diskriminatorju fil-konfront ta' l-appellant. Jekk minn naha l-ohra l-appellant jidhirlu li dan l-istess dispost hu kostituzzjonalment vjolattiv tad-drittijiet tieghu huwa ghandu jindirizza din il-lanjanza tieghu fil-foro proprju.

Ghal dawn il-motivi u in bazi ghar-riljevi fuq maghmula, din il-Qorti qed tichad l-appell interpost u b' hekk tikkonferma s-sentenza appellata. Fic-cirkostanzi specjali ta' dan il-kaz huwa xieraq li l-ispejjez jibqghu bla taxxa bejn il-kontendenti.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------